

Desmodesmus quadricauda
AKO OBJEKT HODNOTENIA
INTERAKCIÍ As a Se

Agáta Fargašová

**Katedra environmentálnej ekológie,
PriF UK Bratislava**

CIELE

Hodnotenie recipročných interakčných vzťahov medzi As a Se vo vodnom prostredí využitím sladkovodnej riasy

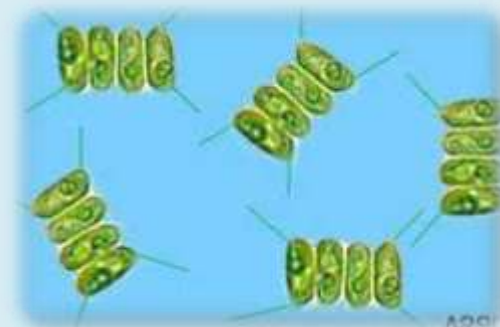

MATERIÁL A METÓDY

Organizmus

Desmodesmus quadricauda
(TUPR.) BRÉB. Greifswald 15

OECD 201 (2006) Kultivácia – 14 dní

Testované látky

	EC ₁₀ (95% CI) (mg L ⁻¹)	EC ₂₀ (95% CI) (mg L ⁻¹)	EC ₅₀ (95% CI) (mg L ⁻¹)
As(III) NaAsO ₂	26.20 (25.26-27.17)	29.05 (28.03-30.10)	35.38 (34.08-36.68)
Se(IV) Na ₂ SeO ₃ xH ₂ O	1.93 (1.56-2.42)	3.65 (2.92-4.56)	12.24 (9.77-15.29)

HODNOTENÉ PARAMETRE

Bioakumulácia kovov

- Galvanostatická potenciometria (EcaFlow 150 GLP) – As
- ICP-OES metóda (ICP OES Jobin Yvon 70 Plus) – Se

Peroxidácia lipidov – obsah reaktívnej kyseliny tribarbiturátovej (TBARS) – spektrofotometricky $\lambda = 532$ nm

Obsah tiolových skupín viazaných na bielkoviny – spektrofotometricky $\lambda = 412$ nm (štandard glutation)

Hodnotenie interakčných vzťahov – matematicky model a štatistické hodnotenia

VÝSLEDKY

1

Stanovenie inhibičných účinkov kovov

	EC ₁₀ (95% CI) (mg L ⁻¹)	EC ₂₀ (95% CI) (mg L ⁻¹)	EC ₅₀ (95% CI) (mg L ⁻¹)
As(III) Na ₂ SeO ₃ xH ₂ O	26.20 (25.26-27.17)	29.05 (28.03-30.10)	35.38 (34.08-36.68)
Se(IV) NaAsO ₂	1.93 (1.56-2.42)	3.65 (2.92-4.56)	12.24 (9.77-15.29)

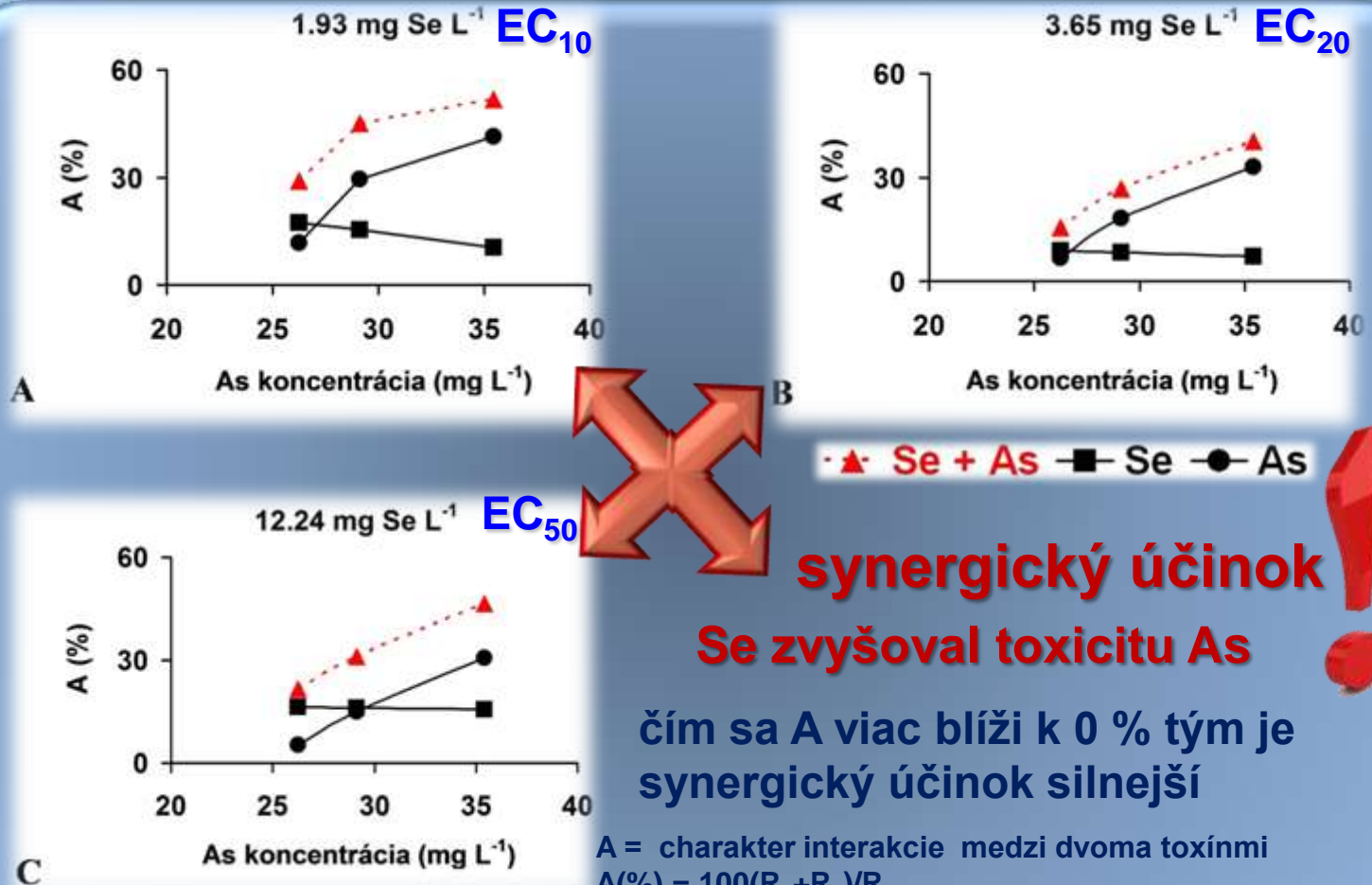
13,5x

7,9x

2,9x

2

Stanovenie recipročného účinku As – Se

synergický účinok
Se zvyšoval toxicitu As

čím sa A viac blíži k 0 % tým je synergický účinok silnejší

A = charakter interakcie medzi dvoma toxínmi

$$A(\%) = 100(R_1 + R_2) / R_{1+2}$$

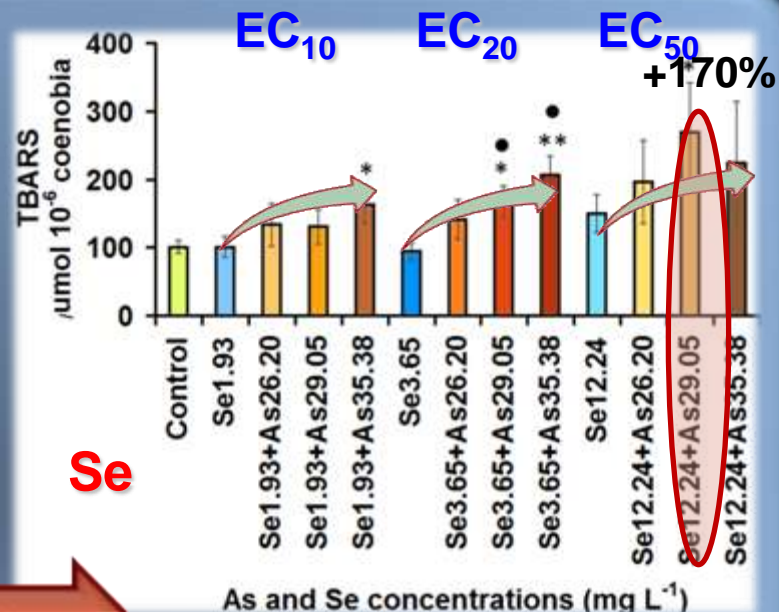
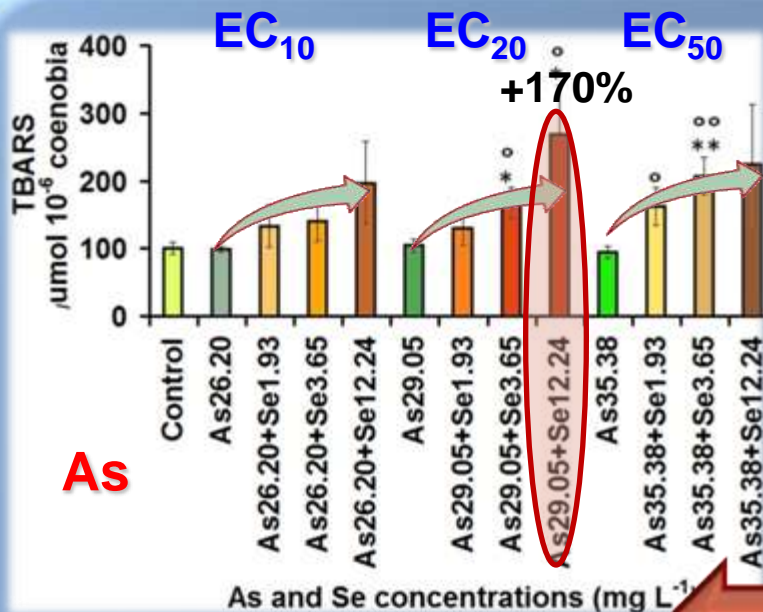
R – rastová rýchlosť v prítomnosti toxínu

ak $A < 100 \Rightarrow$ synergizmus; ak $A > 100 \Rightarrow$ antagonizmus

3

Hodnotenie obsahu TBARS (obsah reaktívnej kys. tiobarbiturátovej)

Antioxidačný účinok sa hodnotil ako zvýšenie endogénnej hladiny TBARS

- ** P<0.01 ku kontrole
- * P<0.05 ku kontrole
- o P<0.05 k As

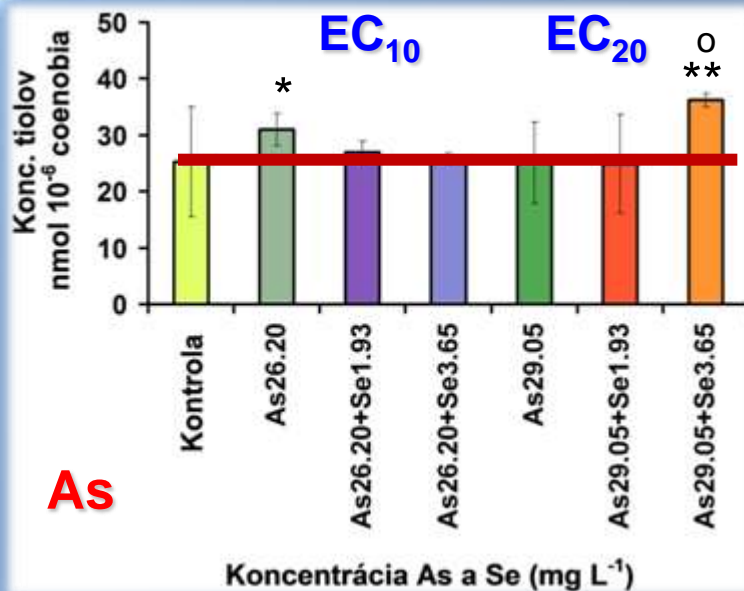
Se = silný antioxidant konc. závislosť

oxidačný stres
synergický účinok
 poškodenie bunkových membrán,
 inhibícia štrukturálnych a funkčných enzýmov

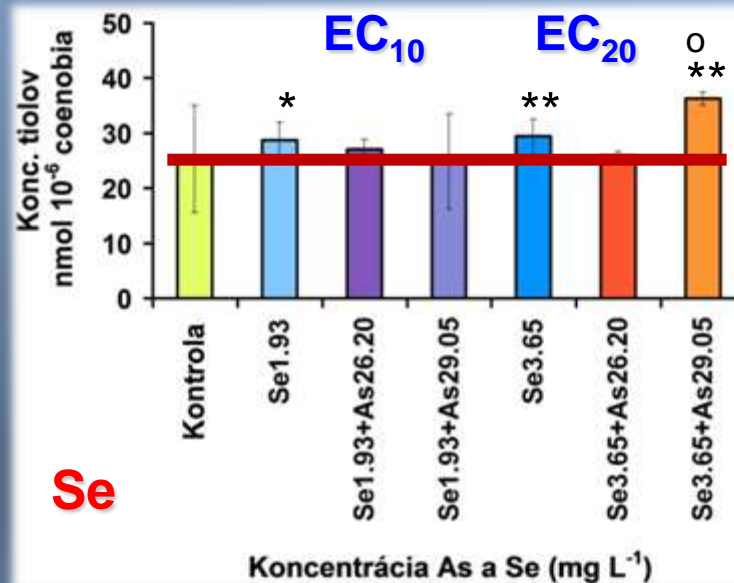
4

Obsah –SH skupín viazaných na bielkoviny

Antioxidačný účinok sa hodnotil ako konc. –SH skupín viazaných na bielkoviny

As – **priame** viazanie na –SH skup. bielkovín ⇒ inhibícia množstva tiol-závislých enzymatických systémov

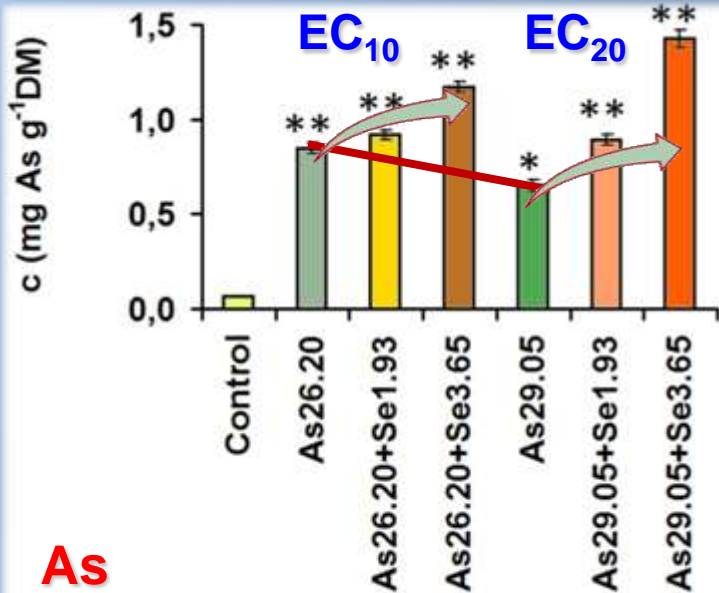
Se – ovplyvňuje enzýmy **nepriamo** indukciou tvorby peroxidu ⇒ oxidácia tiolov =

** P<0.01 ku kontrole   * P<0.05 ku kontrole   o P<0.05 k As alebo Se

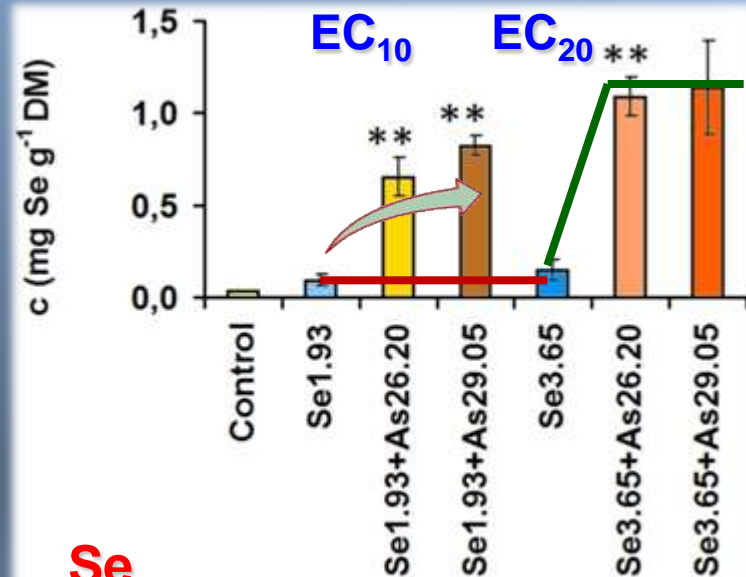
5

Bioakumulácia As a Se v bunkách rias

As

As and Se concentrations (mg l⁻¹)

Se

As and Se concentrations (mg L⁻¹)

synergický účinok!

ZÁVERY – možné vysvetlenie synergického účinku As a Se

- 1.** Obidva kovy pôsobia na štruktúru membrány ⇒ zmena jej štruktúry ⇒ zmena permeability ⇒ prechodu molekúl

Predpokladá sa, že interakcia As s biomembránami je výsledkom fluidizácie povrchu membrán spôsobenej substitúciou fosfátových a cholínových hláv arzeničnanovým podielom ⇒ zvýšenie permeability ⇒ zvýšený príjem As bunkami rias

Arzenitanové anióny môžu tvoriť väzbu s PO_4^- skup. molekúl DMPE ⇒ rozrušenie dvojvrstvovej štruktúry ⇒ zvýšenie permeability ⇒ ovplyvnenie transportu príjmu As a iných toxických látok vrátane Se, cez membránu

DMPE – dimyristoylfosfatidyletanolamín – zástupca fosfolipidovej triedy

2.

Zvýšená bioakumulácia As a Se a ich kombinačných zmesí podporuje hypotézu ich recipročného synergického pôsobenia v testovanom modelovom systéme

3.

Zvýšené oxidačné poškodenie po aplikácii zmesi As-Se môže byť výsledkom zvýšeného príjmu As a Se

The image shows a microscopic view of green algae filaments. The filaments are composed of several cells, each containing a large, clear central vacuole and a prominent, circular chloroplast. The cells are arranged in a linear sequence, and the filaments are surrounded by a thin, light blue sheath. The background is a light blue gradient. In the top left corner, there are decorative overlapping circles in shades of blue and grey.

Ďakujem Vám za pozornosť
Ďakujem Vám za pozornosť

